

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming wijziging	Datum	13 april 2023
Zaaknummer	Z2023-00000196	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00005352	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	31 januari 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	1. Voorgestelde maatregelen 2. Locatie aangetroffen nest 3. Oorspronkelijke ontheffing 8247E89E		

Ecogroen B.V. heeft namens Stichting Portaal een verzoek ingediend voor een wijziging van de verleende ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming voor de locatie Schothorst-Zuid in Amersfoort (hierna: plangebied). De ontheffing heeft kenmerk 8247E89E en hebben we verleend op 25 mei 2022.

Het verzoek tot wijziging van deze ontheffing hebben we ontvangen op 31 januari 2023 en geregistreerd onder het zaaknummer Z2023-00000196. De verleende ontheffing hebben we opgenomen als bijlage 3 bij deze beschikking. Alle bijlagen maken integraal deel uit van dit besluit.

1. Besluit

We hebben besloten in te stemmen met de wijziging van de verleende ontheffing van 25 mei 2022 met kenmerk 8247E89E en zaaknummer Z-WNB-RI-REG-2022-0446. De verleende ontheffing wordt uitgebreid met ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van nesten van de huismus.

We verbinden de volgende voorschriften aan de gewijzigde ontheffing:

14. De voorgestelde maatregelen, zoals opgenomen in bijlage 1 van dit besluit, moeten worden nageleefd.
15. Bij het geschikt maken van daken, zoals beschreven in bijlage 1, moet worden geborgd dat deze niet te heet worden als broedlocatie voor de huismus. Er moet minimaal één dak van één woning op noord-oostpositie beschikbaar zijn als alternatieve verblijfplaats voor het tijdelijk aan te tasten nest van de huismus, met inachtneming van de gewenningsperiode zoals genoemd in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).

Voor het overige deel blijft de verleende ontheffing 8247E89E, inclusief de bijbehorende voorschriften, zonder aanpassingen van toepassing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1. Gevolgde procedure

We hebben het wijzigingsverzoek behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 16 maart, 28 maart en 5 april 2023 heeft u het wijzigingsverzoek aangevuld.

2.2. Omschrijving ingediende wijzigingsverzoek

De oorspronkelijke ontheffing heeft betrekking op renovatiewerkzaamheden aan 69 woningen in het plangebied. De werkzaamheden die van invloed zijn op de aangetroffen beschermde soort zijn het plaatsen van steigers, isoleren van de spouwmuren, vervangen van de beglazing, het repareren en schilderen van ramen, deuren en kozijnen en het herstellen van metselwerk en inbouwen van de permanente ecologische voorzieningen. We hebben ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De ontheffing is verleend voor de periode van 1 augustus 2022 tot en met 31 juli 2027.

Het verzoek gaat over het uitbreiden van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. De reden hiervoor is dat ook renovatiewerkzaamheden aan de daken van de woningen zullen worden uitgevoerd, waardoor één nest van de huismus tijdelijk niet beschikbaar is voor de soort. De werkzaamheden rondom het nest van de huismus duren maximaal vijf werkdagen. Tijdens deze periode is verstoring van het nest, waardoor het nest tijdelijk niet beschikbaar is, niet uit te sluiten.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het verstoren van de huismus. Deze verbodsbepaling is echter niet van toepassing omdat de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus. Ontheffing van deze verbodsbepaling is daarom niet nodig.

2.3 Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. Aanvullend op de verleende ontheffing geeft u aan dat de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de huismus. Er is dus geen redelijke alternatieve planning mogelijk. De werkzaamheden die leiden tot verstoring van het nest van de huismus kunnen niet in een kortere periode worden uitgevoerd. Een redelijke alternatieve werkwijze bestaat daardoor ook niet.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangegeven dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soort optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

De verleende ontheffing is aangevraagd en verleend op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". De oorspronkelijke werkzaamheden zijn verduurzaming als indirect belang voor de volksgezondheid.

U heeft onderbouwd dat de dakrenovatie wordt uitgevoerd als onderdeel van de verduurzamingswerkzaamheden. U geeft hierover aan: "De daken zijn op dit moment niet geïsoleerd. Bij de eengezinswoningen wordt isolatie aangebracht aan de binnenzijde en bij de één laags woning aan de buitenzijde (op bestaand dakbeschot). De daken worden voorzien van isolatiemateriaal wat voldoet aan de nieuwbouweis van het bouwbesluit en zijn hierdoor in de eindsituatie behoorlijk energiezuiniger."

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de dakrenovatie nodig is op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid". Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

De huismus is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één nest vastgesteld onder het dak van de woning op het adres Loreinenplein 9. De locatie is opgenomen in bijlage 2 bij dit besluit.

Staat van instandhouding

De huismus komt in vrijwel heel Nederland voor (Kennisdokument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022). De huismussenpopulatie werd in 2017 op tussen de 600.000 en 1 miljoen broedparen geschat. Sinds de midden jaren tachtig is de landelijke populatie huismussen met ruim 60% afgenomen, met een significante afname in de jaren negentig (Broedvogels in Nederland in 2017. Boele et al, 2019). Het Netwerk Ecologische Monitoring geeft in recente metingen een stabiele huismussenpopulatie sinds het jaar 2000 weer (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). Gegevens van het Punt Transect Tellingen Project tonen echter een lichte afname (Huismus en Ringmus in Nederland meer dan 40 jaar gevolgd. Van Manen, 2020).

De kwaliteit van het leefgebied van de huismus is de afgelopen jaren afgenomen door onder andere renovatie en isolatie van gebouwen, een kleiner voedselaanbod, minder beschutting (Kennisdokument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022) en roofdieren (Kennisdokument huismus. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de huismus als matig ongunstig (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al, 2013). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding als ongunstig – ontoereikend.

Lokaal binnen het plangebied zijn weinig nesten van de huismus aangetroffen. Rondom het plangebied zijn wel nesten aangetroffen. Na de ingreep zal het plangebied geschikter zijn voor de huismus dan voorafgaand aan de ingreep.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden is één nest van de huismus maximaal vijf werkdagen niet beschikbaar voor de soort. Dit staat gelijk aan het beschadigen of vernielen van een nest.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en/of compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken. We gaan akkoord met de mitigerende en/of compenserende maatregelen die u voorgesteld heeft. Deze maatregelen staan in bijlage 1 van deze beschikking. In hoofdstuk 1. Besluit vindt u een extra maatregel die noodzakelijk is om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Voordat u start met de werkzaamheden zijn er hiermee voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar. Voordat u start met de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode maakt u de vastgestelde verblijfplaatsen ongeschikt. U plaatst voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van het aan te tasten nest.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat de ingreep niet tot verslechtering leidt van de staat van instandhouding van de huismus. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming.

Aan dit wijzigingsbesluit hebben we voorschriften verbonden. Deze voorschriften (zie hoofdstuk 1 van dit wijzigingsbesluit) moeten nageleefd worden en maken integraal deel uit van dit wijzigingsbesluit en van de oorspronkelijke ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Ecogroen B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Portaal;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Amersfoort.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw wijziging ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit wijzigingsbesluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

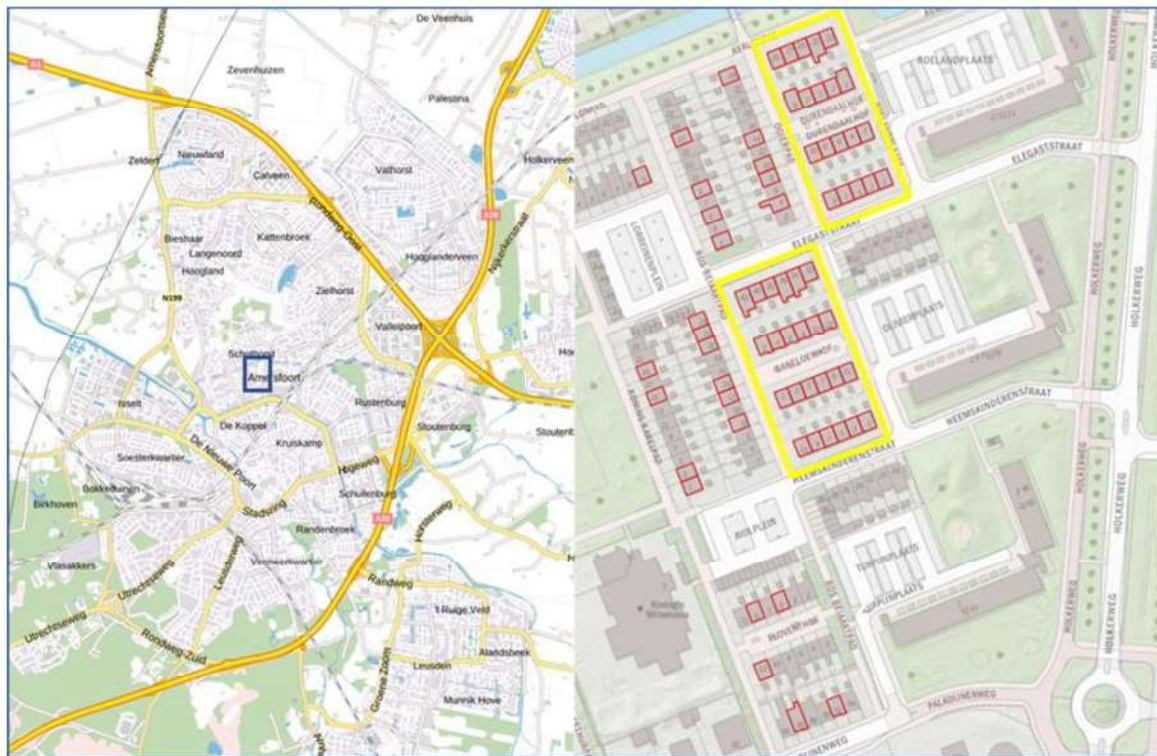
Bijlage 1: Voorgestelde maatregelen

Mitigerende en compenserende maatregelen ten behoeve van huismus

- Tijdens de werkzaamheden aan [REDACTED] woningen in het projectgebied - die starten in maart 2023 - wordt van alle woningen het dakvoetprofiel open gemaakt voor huismussen (momenteel is deze afgesloten). Hierdoor worden de onderste rij dakpannen permanent beschikbaar voor huismus om onder te nestelen. Tenminste 3 maanden voor de start van de werkzaamheden aan het Loreinenplein 9 is een veelvoud aan alternatieve rust- en nestplaatsen beschikbaar. Zodoende wordt voldaan aan de in het Kennisdocument gestelde gewenningsperiode voor huismus. Door de aanwezigheid van voldoende alternatieve nestplaatsen is het niet noodzakelijk om tijdelijke voorzieningen op te hangen.
- Het vervangen van het dak van het Loreinenplein 9 wordt uitgevoerd in september 2023. De werkzaamheden aan het dak duren maximaal 5 werkdagen, dit is inclusief het plaatsen en verwijderen van de benodigde steiger-voorzieningen. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de nestplaats ongeschikt gemaakt voor huismus door deze dicht te zetten met rugvulling. Omdat de nestplaats in september nog in gebruik kan zijn voor een eventueel tweede leg, wordt voorafgaand aan het ongeschikt maken door een ecologisch deskundige bepaald of het nest niet meer als nestplaats in gebruik is, eventuele jongen zijn uitgevlogen en er geen ouderdieren op het nest aanwezig zijn. Het nest mag pas dichtgezet worden als het nest is verlaten. Na vrijgave door de ecologisch toezichthouder mogen de werkzaamheden starten.
- Het vervangen van het dak van het Loreinenplein 9 wordt uitgevoerd buiten perioden met vorst. In de omgeving is tevens voldoende schuilmogelijkheid aanwezig voor huismus in de vorm van hagen, heesters en alternatieve verblijfplaatsen.
- Het dak wordt bekleed met hetzelfde type dakpannen (zelfde kleur, vorm en afmetingen) en de invliegopening van de nestplaats blijft behouden. Op deze manier houdt de nestplaats dezelfde eigenschappen als in de huidige situatie. Van permanente aantasting van de nestplaats waardoor deze onbruikbaar wordt, is zodoende geen sprake.

Bron: "Notitie wijzigingsverzoek" van 30 januari 2023

Nu blijkt echter dat om technische redenen de daken van de één laags woningen in het projectgebied (zie bijgevoegde kaart) - die bij de voorgenomen werkzaamheden van buitenaf geïsoleerd worden - niet toegankelijk gemaakt kunnen worden voor huismus. Het aantal woningen waarbij tijdens de werkzaamheden het dakvoetprofiel open gemaakt wordt voor huismussen wijzigt hierdoor van 68 naar 25 woningen. Door miscommunicatie vanuit de opdrachtgever zijn de technische details destijds niet meegenomen in het wijzigingsverzoek.

Figuur 1: De ligging van het projectgebied. Links de globale ligging (blauwe omlijning), rechts de in het projectgebied vallende woningen (rode lijnen). Binnen de gele kaders staan de éénlaags woningen. Bron achtergrond: PDOK.

Bron: Aanvulling wijzigingsverzoek van 16 maart 2023

Figuur 1 Aangetroffen huismusnesten tijdens het onderzoek in 2021. Loreinenplein 9 is oranje gearceerd. Een detail van de nestlocatie op het Loreinenplein 9 is gegeven in de inzet. Bron achtergrond: PDOK. Bron foto: Ecogroen, 2021.

Bijlage 2: Locatie aangetroffen nest

Bron: "Notitie wijzigingsverzoek" van 30 januari 2023

Bijlage 3: Oorspronkelijke ontheffing 8247E89E

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	25 mei 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2022-0446	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8247E89E	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	7 maart 2022	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Locatie plangebied 3: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Schothorst-Zuid in Amersfoort

Op 7 maart 2022 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Ecogroen B.V. namens Stichting Portaal, voor de locatie Schothorst-Zuid in Amersfoort (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2022-0446.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹ ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Wij verlenen de ontheffing voor de periode van 1 augustus 2022 tot en met 31 juli 2027. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 *Voorschriften* en bijlage 4 *Voorgestelde maatregelen* en moeten worden nageleefd.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op renovatiewerkzaamheden aan 69 woningen in het plangebied. De werkzaamheden die van invloed zijn op de aangetroffen beschermde soort zijn het plaatsen van steigers, isoleren van de spouwmuren, vervangen van de beglazing, het repareren en schilderen van ramen, deuren en kozijnen en het herstellen van metselwerk en inbouwen van de permanente ecologische voorzieningen. De locatie van het plangebied is weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 augustus 2022 tot en met 31 juli 2027.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat wij direct een definitief besluit nemen op de aanvraag.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Alternatieve locatie: "Alternatieve locaties zijn niet mogelijk omdat het renoveren van de woningen in het projectgebied locatiegebonden is. Uitvoering kan niet ergens anders plaatsvinden."

Alternatieve werkwijze: "Doel van het project is om de woningen te verduurzamen. Er is geen mogelijkheid om de beoogde energieprestaties te behalen zonder de spouwmuur en het dak te isoleren. Voor het overige is gekozen voor een optimale inrichting voor betreffende diersoorten, met gebruikmaking van duurzame vervangende voorzieningen."

Alternatieve planning: Bij de planning wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en worden de werkzaamheden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Er worden maatregelen genomen om de schade tijdens de uitvoering van de renovatiewerkzaamheden tot een minimum te beperken, daardoor wordt de kans op aanwezigheid van en schade aan de gewone dwergvleermuis geminimaliseerd.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U vraagt ontheffing voor werkzaamheden vanwege verduurzaming van de woningen door renovatie. U heeft onderbouwd dat de woningen energiezuiniger worden. Het huidige energielabel van de woningen is C of D en na de renovatiewerkzaamheden kunnen de woningen voldoen aan energielabel A. Daarnaast geeft u aan dat de energiebesparing in combinatie met stijging van de energieprijzen zorgt voor een betere betaalbaarheid voor de bewoners, wat van belang is voor de koopkracht van huurders.

Algemene afspraken over verduurzaming door renovatie

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs², dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd³, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord⁴ van 2013 en het Klimaatakkoord⁵ van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Vooruitlopend hierop zijn afspraken gemaakt om tot en met 2022 100.000 corporatiewoningen te verduurzamen.

Om de doelstellingen te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van bestaande woningen nodig. Woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt renovatie ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

⁵ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk *volksgezondheid en redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling gewone dwergvleermuis

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is één paarverblijfplaats vastgesteld op de Ogierpad 4. Deze bevindt zich onder in de oostgevel aan de voorzijde van het huis. De gewone dwergvleermuis is uitvliegend waargenomen en heeft zijn verblijfplaats onder het meest rechtse raam onder de waterslag boven de grindbetonnen gevelplaat. De locatie van de aangetroffen paarverblijfplaats is weergegeven in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en is een wijdverbreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen. Het is de meest algemene vleermuissoort in Nederland. Hij komt vooral in de bebouwde omgeving voor, zowel in het stedelijk gebied als op het platteland.

Er zijn geen uitspraken te doen over aantalsontwikkelingen: er zijn geen aanwijzingen voor een af dan wel toename in aantallen (BIJ12, 2017). De landelijke staat van instandhouding wordt ingeschat als 'gunstig'.

Amersfoort heeft de aanwezigheid van gebouwbewonende soorten onderzocht in het kader van het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) (Arcadis 2021). Het SMP maakt melding van het onderzoek in de wijk Schothorst door Vleermuiswerkgroep Amersfoort (VLAM) in 2019. Navraag bij VLAM leert dat in Schothorst diverse vleermuisverblijfplaatsen bekend zijn, waaronder een kraamverblijfplaats in de Camera Obscurastraat, ten noorden van het projectgebied. Tijdens het veldonderzoek (Peeters, 2021) is een tweede kraamverblijfplaats vastgesteld in dezelfde straat, buiten het projectgebied. Ook zijn in het projectgebied verschillende gewone dwergvleermuisen langsvliegend uit noordelijke richting waargenomen. Net buiten het projectgebied zijn foeragerende gewone dwergvleermuisen vastgesteld. In de webviewer die gemeente Amersfoort beschikbaar stelt in het kader van het SMP (Amersfoort 2021) is de dichtheid van waarnemingen in de wijk Schothorst beperkt, en is een grotere dichtheid van waarnemingen van gewone dwergvleermuis weergegeven in de wijken Vathorst, Liendert, de binnenstad, Leusderkwartier en Soesterkwartier. In Amersfoort lijkt een gezonde populatie van gewone dwergvleermuis aanwezig, in de wijk Schothorst zijn in het noordelijke deel waarnemingen bekend, waaronder de eerder genoemde kraamgroep. Omdat verblijfplaatsen in het projectgebied nagenoeg ontbreken, de soort in andere delen van Schothorst en in geheel Amersfoort aanwezig is en de gevonden verblijfplaats met een factor 4 wordt gecompenseerd heeft het project geen negatief effect op de lokale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden wordt er één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vernield en wordt de gewone dwergvleermuis verstoord. Door de zeer verborgen leefwijze van de vleermuisen is ook het onverhoopt doden van exemplaren van de gewone dwergvleermuis niet geheel uit te sluiten. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit. In bijlage 1 hebben wij extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 en bijlage 4 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Ecogroen B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Amersfoort.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn. Indien het voor dit specifieke project niet mogelijk is om de werkzaamheden twee weken voorafgaand aan de start hiervan te melden, moet contact worden opgenomen met de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030-7023300.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁶ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

⁶ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

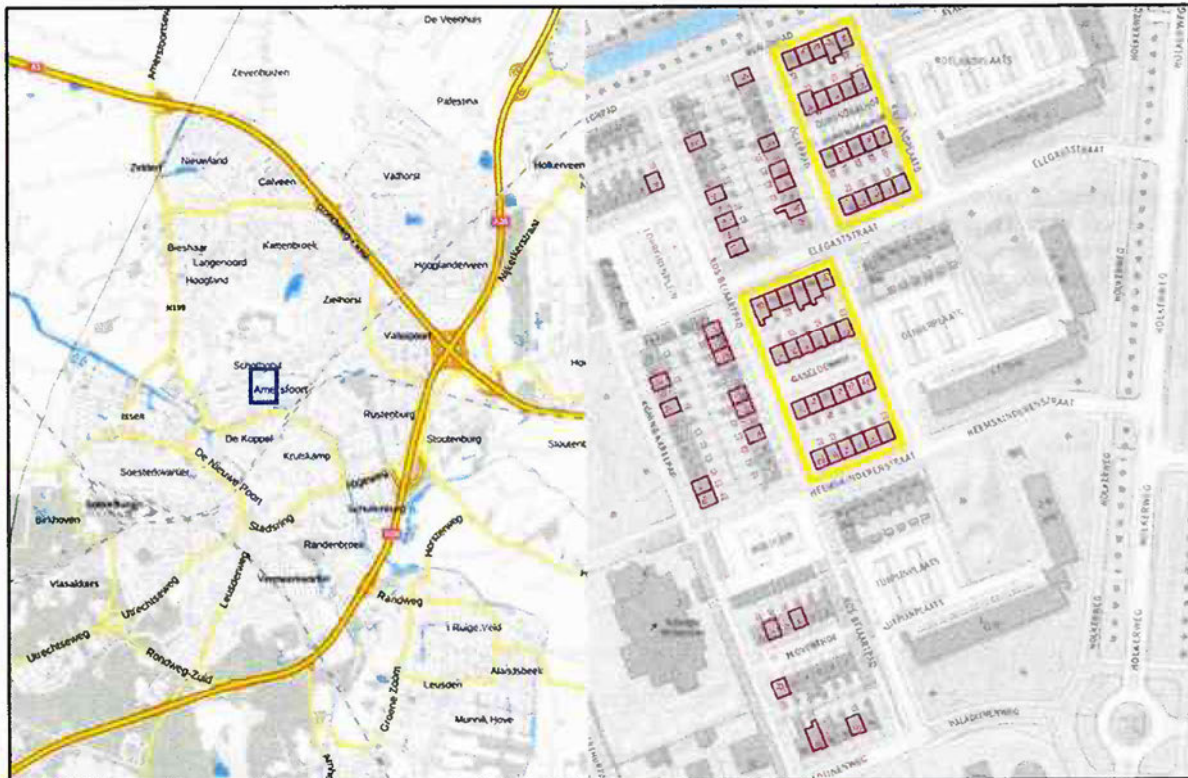
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 6 van "Activiteitenplan renovatie woningen Schothorst, Amersfoort" door Ecogroen b.v. van 7 maart 2022 (zie bijlage 4) moeten worden opgevolgd.
11. Het ongeschikt maken van de aangetroffen paarverblijfplaats dient plaats te vinden buiten de kwetsbare paarperiode van de gewone dwergvleermuis, deze kwetsbare periode loopt van 15 juli tot en met 15 oktober.
12. Bij het plaatsen van de permanente inbouwkasten dient er rekening mee gehouden te worden dat:
 - de kasten niet geplaatst worden binnen reeds in gebruik zijnde territoria van andere vleermuizen;
 - op verschillende windrichtingen komen te hangen;
 - de in- en uitvliegopening op de minimale 3 meter hoogte aanwezig zijn;
 - buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden hangen.

Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Locatie plangebied

Figuur 1.1 De ligging van het projectgebied. Links blauw omlijnd de globale ligging, rechts de in het projectgebied vallende woningen rood omlijnd en binnen de gele kaders de éénlaags woningen. Bron achtergrond: PDOK.

(Bron: "Activiteitenplan renovatie woningen Schothorst, Amersfoort" door Ecogroen b.v. van 7 maart 2022)

Bijlage 3: Locatie aangetroffen verblijfplaats

Figuur 4.1 Locatie aangetroffen paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis (blauwe ruit). Bron achtergrond: PDOK.
(Bron: "Activiteitenplan renovatie woningen Schothorst, Amersfoort" door Ecogroen b.v. van 7 maart 2022)

Figuur 4.2 Locatie aangetroffen paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis (rode cirkel). Foto Ecogroen.
(Bron: "Natuurtoets woningrenovatie Amersfoort Schothorst" door Ecogroen b.v. van 26 oktober 2021)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

6.1 Maatregelen

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

- Voor de paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis die verloren gaat moeten altijd vier alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar zijn. Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen uiterlijk 15 februari aanwezig te zijn (minimaal zes maanden voor aanvang van het paarseizoen van gewone dwergvleermuis van 15 augustus tot 15 oktober). Als tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen zijn vier kasten van het type Vivara Pro VK MP 06 aangebracht, twee op de kopgevel van Ogierpad 2, een aan de voorzijde van Avalonpad 17 en een aan de achterzijde van Avalonpad 17. Alle vier de kasten zijn binnen 100 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats aangebracht, en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Op deze locaties zijn geen paarterritoria vastgesteld. De locaties zijn weergegeven in figuur 6.1.
- De locaties van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen zijn conform geldende kennisdocumenten en afgestemd met een ecologisch deskundige. Na voltooiing van alle werkzaamheden blijven de tijdelijke kasten gedurende minimaal een geheel seizoen hangen. Kasten worden alleen verwijderd indien ze niet bezet zijn, hetgeen dient te worden vastgesteld door een deskundige op het gebied van vleermuizen.

Figuur 6.1 Locaties van vier vleermuiskasten (blauwe punt) nabij het projectgebied (rode lijnen). Bron achtergrond PDOK.

Ongeschikt maken bebouwing, uitvoering werkzaamheden

- Voorafgaand aan werkzaamheden wordt een broedvogelcontrole uitgevoerd. Pas nadat is vastgesteld dat er geen vogels broeden binnen de invloedssfeer van de activiteiten wordt aangevangen met de werkzaamheden.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de tweelaags woningen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Dit gebeurt gedurende het actieve seizoen van de vleermuizen (1 april tot 31 oktober). Het ongeschikt maken gebeurt door alle kieren en gaten die toegang geven tot verblijfplaatsen te vullen met stroken rugvulling. In de stroken rugvulling worden openingen vrijgehouden die worden voorzien van exclusion flaps zodat ingesloten vleermuizen kunnen uitvliegen maar niet terugkeren.
- Na het ongeschikt maken voor vleermuizen, voor aanvang van de werkzaamheden en tijdens het actieve seizoen van vleermuizen wordt een uitvliegcontrole uitgevoerd om vast te stellen dat er geen vleermuizen meer in de bebouwing aanwezig zijn. Dit gebeurt bij geschikte weersomstandigheden (minimaal 10°C, droog, windkracht < 5 Bft).
- Uitvoering van werkzaamheden start vanaf oktober 2022 en loopt mogelijk door tot maart 2023, waarbij telkens een deel van de woningblokken wordt aangepast.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen

- Voor de paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis die verloren gaat dienen vier permanente vervangende verblijfplaatsen in de bebouwing te worden gerealiseerd. Hiervoor wordt een inbouwsteen van het type IB VL 06 of IB VL 08 van VivaraPro (of vergelijkbaar) ingebouwd. Locaties worden over het projectgebied gespreid in kopgevels van tweelaags woningen.
- De verblijfplaatsen worden zo hoog mogelijk in de gevel geplaatst op locaties met voldoende vrije vliegruimte, vrij van begroeiing, niet verlicht of anderszins verstoord, en niet bereikbaar voor predatoren. De verblijfplaatsen worden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats gerealiseerd, op maximaal 100-200 meter afstand. De locaties dienen voldoende onderlinge afstand te hebben om meerdere paarterritoria mogelijk te maken.